

Manifest de l'home lliure

Llibertat! Llibertat!

La nova Aurora anuncia la llum refulgent d'un nou dia clar i esbandit de boires malèvols. Roja i càndida i eternament vivificadora de l'esperit de l'Home que aspira a tenir clara consciència del seu ésser.

Llibertat!, Matrona egrègia, Estel lluminós, Font inestroncable de divins incentius.

LLIBERTAT:

Tú que vesses a l'ànima coratjosa la meravella de la teva puresa immaculada;

Tú que proclames amb veu ardida les imperturbables prerrogatives de la Raó;

Tú que ens atorgues lliberalment la nodridora sàvia dels teus pits;

Tú, Mare il·lustre dels grans Homes d'ideari, que viuen al redós de la teva ombra provident, en la immortalitat;

Tú que ens mostres els camins per on devem passar, que fugen, devés el benestar, de l'embull inextricable del món.

Una llum clara irradia del teu front polít per l'exemple de la Història. Ella fulmina l'anatema més cru als enemics del teu poder, negres ratapinyades de la maledicència, untats pels verins de la cobdícia i de l'ambició, i els enfonses en els antres profunds de l'oprobri universal.

* * *

Cantem la cançó de l'Home lliure.

Amem els eloqüents exemples d'aquells pòcers de l'Ideal que t'han retut un culte fervent.

Diu Rousseau:

"Sols els malfactors impedeixen al ciutadà ésser lliure".

I Reclus:

"La Llibertat no es mendica. Es precisa conquerir-la".

I Shaw:

"LLIBERTAT VOL DIR RESPONSABILITAT, PERXÓ LA MAJORIA DELS HOMES LA TEMEN".

* * *

Volem proclamar ben alt els nostres pensaments. Si anem errats, que se'ns avisi la torçada. Si caminem drets, i mantens voltes per la drecera, que se'ns segueixi.

Volem la confraternitat dels homes d'esperit de l'Empordà.

Volem viure en una democràcia lliure, regida per l'Amor i la Intel·ligència.

Volem la germanitat dels pobles, enc que tinguin un esperit racial distint del nostre i enc que tinguin una llengüa distinta.

Que la Llei subjecti a tots els homes i els vinculi dins una aristocràcia, única, de cervell.

Que la tirania sigui un exemple de pecat.

Que el poble es despertí a la fi del seu letarg i adquireixi una virilitat manifestada.

A la fi, ell ha de governar el món.

* * *

Llibertat! Llibertat!

Matrona egrègia, Estel lluminós, Font inestroncable de divins incentius.

Redentora. Pura. Clara. Noble. Única. Reial. Necessària.

Cantem la cançó de l'Home lliure. A l'Empordà la tramuntana llença sa cabellera amb noble rebeldia per la plana immensa i res és prou per deturar-la. Sigui doncs el nostre emblema l'esbandidora de les boires que velen la claredat del cel.

Una era de pau va a amanèixer.

Reneguem de les clapes grisenques de la Història.

Anem al Pervindre.

Pensant en ta Eternitat; en les conquestes realitzades; en les brillants gestes dels teus pal·ladins; en la clara visió de què als teus auspicis pot crear-se d'una Pàtria gran, comú, equitativa noble, cantem tots:

Llibertat! Llibertat!...

Després de l'enterrament

d'en Martí

per JOSEP SOLER GRAU

Tota la premsa catalana i lliberal que coneixem, ha dedicat sengles, diem-ne necrològiques, a la memòria d'en Martí Vilanova. «La Publi», «La Nau», «La Rambla», «Mirador», «El Dia Gráfico», «El Sol», per no citar-ne més. Són una mena d'assaigs que volen dir-nos al poble com fou d'ardent i heroic l'esperit del ben nostre dissortat amic.

I nosaltres volem dir que Ell fou amb nós, i que tots plegats carn i ungla; si voleu, els dits de la mà. D'una mà esquerra dolorosa, de la que l'un darrera l'altre foren arrencats els dits. Cinq dits de la mà nosaltres, res més; però d'una mà generosa, nervuda i decidida que no es daturava davant res. Perxò, ara l'un, ara l'altra, quedàvem desgafats; el camí fort, aspròs, ens desfeia; la lluita contra l'obra ancestral era aclaparant; les hàviem emprès contra d'un bloc monolític del temps; contra un Moloc brutalment roent. I gaire bé l'últim de caure (encara queda desafiador en Pere Figueras)

ha set en Martí; de manera estúpida-com digueren ses darreres paraules.

Sí, de manera estúpida, però tràgica. La seva Siseta, el seu fillet Jordi—que no coneixem—, sense Ell i nosaltres sabem l'altar que Ell els hi bastia a les devocions del seu cor, i cap imatge com aquestes més preudada i la dels seus pares Don Pep i Dona Rosario que l'hauran rebut acarant-lo, com ell volia i ells el volien, a l'alre món; si aquesta ultra existència és certa, que nosaltres voldríem que així fos tant de bó per Ell, que bé s'ho mereix.

I aquells periòdics que en parlen ens donen noms, i ens expliquen com fou l'enterrament de l'Amic, de grandíols, de solemne, i si voleu d'espectacular. I calculen el nombre dels acompanyants, i suren xifres: tres mil, quatre mil, cinq...

Nó; van errats; no la veieren llurs reporters la gentada que l'acompanyàvem. Erem més, molts més; hi érem tots, no n'hi faltava ni un d'aquells que